

zemljarinske operate u očevidnosti glede svih tekućih promjena gruntovnog vlasništva, pak je time postignut i nužni kontakt obih tih operata.

Nadležni krugovi nisu nikada pustili s vida važnost gruntovne mape, a dobro su im poznati i prigovori, koji se protiv nje opravdano i neopravdano iznašaju, pak su stoga svojedobno vazda participirali kod reformatornog rada oko izmjera i odnosnih naputaka, te nastojali, da se tehnički operati, koji služe za podlogu gruntovnica — usprkos poteškoća koje iznašati ne spada u okvir toga članka — što bolje usavršuju i uzdrže u očevidnosti sa zemljarinskim operatima prema napredku znanosti, te u tvorbi upotrebljavaju u okviru postojećih zakona. U posljedku toga donešena je medju ostalim i naredba kralj. hrvat. slav. zemaljske vlade od 19. ožujka 1898. br. 3651. koja zgodno omogućuje uvođenje usavršenijih tehničkih operata u gruntovnicu, čim predleže u javne svrhe i u koliko se time ne tangiraju prava, izhodjena u gruntovnicu. (Avarno pravo »posjeda« nije predmetom gruntovnice). Na tehničarima je dakle, da si stvaranjem što usavršenijih operata, olahkote nastavno uredovanje u polju, spojeno sa gruntovnicom.

Reasumirajući sve navedeno držim, da su zahtjevi, koji se s nekih strana stavljaju na današnje gruntovne mape glede dokaza medja pojedinih čestica i površina — neosnovani, te da svrha gruntovne mape nije »pravna« već samo manipulacijona (pomoćna) slična ostalim sastojnim dielovima gruntovnice, zbog pobliže oznake i bolje očevidnosti nekretнина na koje su u gruntovnici izhodjena stvarna prava: »vlasništva, zaloga i služnosti«, kao na pr. položaj, medjaši, čestični brojevi, težatbene vrsti i t. d., dok — kako rečeno — izpravnost površina i predocjenje skroz točnog stanja čestičnih medja, nije svrha današnje gruntovne mape, ni po zakonu, ni po njenom razvitku i sastavu.

Da se pako unatoč svega toga gruntovne mape prečesto rabe i rabit moraju kao podloga naših izmjera i kako, te shodnost ili neshodnost uvadjanja površina pojedinih čestica u posjedovnice gruntovnih uložaka, — predmeti su posebnih rasprava.

Društvene vijesti.

Zapisnik

treće glavna skupštine društva geometara kraljevine SHS održane dne 3. aprila 1921. u prostorijama oficirskog doma u Beogradu. Dnevni red: 1. Pozdrav predsjednika; 2. Izvješće upravnoga i revizionalnoga odbora; 3. Izbor predsjednika i novog odbora; 4. Eventualija.

Predsjednik inž. pukovnik g. Bošković otvara u 10 sati skupštinu pozdravljajući kolege, koji su se iz svih dijelova naše domovine sakupili, te napose pozdravlja prisutne goste, kojih je znatan broj skupštini pribivao.

Tajnik profesor g. Filkuka naglašuje, da ne možemo sastajući se prvi puta u staroj prestolnici našega Pijemonta — a da s naročitom blagodarnošću ne sjetimo realizatora velikoga djela ujedinjenja Njegovog Kraljevskog Visočanstva našeg regenta. Predlaže, da mu se sa ove skupštine pošalje ova depeša:

„Njegovom Kraljevskom Visočanstvu prestolonasledniku. Mesto. — Izaslanici društva geometara kraljevine SHS iz sviju krajeva domovine sa svoje treće godišnje skupštine mole Njegovo Kraljevsko Visočanstvo, da vjeruje u njihovu podaničku vjernost i odanost, zavjetujući se, da će svojim stručnim radom uvijek težiti sreći i kulturnom napretku domovini. Za društvo geometara predsjednik S. Bošković“.

Skupština prima jednoglasno sa odobravanjem ovaj predlog.

Na to čita prof. g. Filkuka zapisnik druge glavne skupštine. Prima se na znanje sa ispravkom prof. g. Andonovića, da se umjesto „njegova škola“ metne „državna škola“.

U tajničkom izvješću opisuje prof. g. Filkuka ukratko rad društva u prošloj godini. Naročito govori o pomanjkanju geometarskih sila, te o uzrocima ove nestašice. Čita predstavke društva, profesorskog vijeća kr. tehničke visoke škole i Ljubljanskog univerziteta, kojima se protestira protiv naredbi Ministarstva finansija o osiguranju geometarskog podmlatka te naglašuje ogorčenje, koje je ova naredba izazvala među geometrima, naročito među onima, sa visokoškolskom spremom, koji su već i sada moralno zapostavljeni, jer se njihova visokoškolska kvalifikacija hoće sniziti u državnoj službi sa nešto više od mature.

Pozivlje kolege na složan rad sviju geometara u korist našeg stručnog života i u korist unapredjivanja astrogeodezijskih disciplina.

Profesor g. Andonović izjavljuje, da se slaže sa protestom protiv spomenute naredbe.

Tajničko izvješće prima se na znanje.

Blagajnik tehnički inspektor grunтовnice g. Vidak čita blagajničko izvješće, a ujedno izvješće revizionalnoga odbora kao opunomoćenik istoga kako slijedi:

primljeno na pristupnini	K 334.—	
primljeno na članarini	K 23443.—	
primljeno na utemeljnini	K 2090.—	
primljeno na pretplati za glasilo	K 574.—	
primljeno na oglasima u glasilo	K 498.—	
izdano za razne brzojave		K 106.52
izdano za nočište učesnika glavne skupštine		K 191.—
izdano za nagradu društvenom podvorniku		K 795.—
izdano za razne poštarine i poštanske marke		K 292.82
izdano za prepis skupštinskog zapisnika		K 20.—
izdano za štampanje glasila geometara		K 26635.—
ukupno	K 26939.—	K 28040.32
od toga rashod	K 28040.32	
ostaje tražbina	K 1101.32	
k tomu gotovina iz g. 1919—20.	K 9607.19	
ostaje konačna gotovina	K 8505.87.	

Dugovina do konca mjeseca marta 1921.:

na neplaćenim članarinama	K 5299.—
na neplaćenju pretplati za list	K 768.—
ukupno	K 6067.—.

U Zagrebu, dne 31. marta 1921.

Stevan Vidak v. r.
društveni blagajnik.

Potpisani nadzorni odbor ispitaio je i u potpunom redu našao predložene račune i obračune do današnjega dana.

Eugen Končar v. r.

Ivan Orešković v. r.

Naglašuje, da su troškovi sa izdavanjem društvenoga lista tako veliki, da ih nije moguće podmiriti iz članarine i to naročito radi toga, što su članski doprinosi pokrajinskih društava centralnom društvu premaleni. Molba društva za potporu društvenoga lista nije još po Ministarstvu finansija riješena.

Izvjешće blagajnika prima se na znanje.

Pristupa se k izboru predsjednika i novog odbora.

Skupština bira za skrutatore kod glasovanja o izboru predsjednika i novog odbora gg. potpukovnika Terzića i geom. Alića.

Rezultat je izbora ovaj: Predsjednik Bošković, 1. podpredsjednik Horvat, 2. podpredsjednik Kreković, 1. tajnik Dr. Truhelka, 2. tajnik Ivošević, blagajnik Vidak, knjižničar Božić, odbornici: Filkuka, Alić, Sviščov, Nedeljковиć, Krizmanić, Terzić, Klein, Podvinec, Kochansky, zamjenici: Šefc, Sabolović, Mileusnić, Anderlon, Wohlmuth, Mavrić. Revizionalni odbor: Orešković, Čop, Martinić.

Predsjednik slovenačkog društva geometara gosp. Vrtel pozdravlja skupštinu u ime kolega Slovenača.

Inspektor g. Kralj predlaže, da se slijedeća glavna skupština održi u Ljubljani. Jednoglasno se prihvaća.

Profesor Dr. Truhelka predlaže, da se društvo nazove „Društvo jugoslavenskih geodeta i geometara“. Potpukovnik g. Gjurdjević protivi se nazivu „jugoslavenski“ jer taj naslov nije još po parlamentu priznat kao naziv naše države. Gospodin Kralj drži, da je predlog g. Dr. Truhelke preuranjen, te da društvo treba nazvati po nauci, a ne po radnicima to jest, da bi trebalo društvo nazvati „Geodetsko društvo“. Medjutim predlaže, da se obzirom na maleni broj skupština odgodi riješenje ovoga pitanja do buduće glavne skupštine. Ovaj se predlog prima.

Prof. g. Filkuka predlaže, da se naš društveni list nazove „Geodetski glasnik“ što se prima.

Potpukovnik Gjorgjević prigovara greškama u „Glasilu“. Veli neka se list izdaje manje puta godišnje, ali neka bude dobar po sadržaju i po formi.

Gospodin Vidak tumači, kako se je dogodilo, da se je početak članka g. pukovnika Boškovića morao uslijed velikog broja štamparskih pogrešaka tiskati ponovno. Kaže da je krivnja na njegovoj strani, te moli da se to uzme na znanje.

Prof. g. Filkuka odgovara g. Gjorgjeviću, da list uredjuje redakcioni odbor, da za sadržaj i formu članaka odgovara autor. U prošlogodišnjem Glasilu morali su se doneti neki članci, koji po svom sadržaju i formi nisu bili najbolji s razloga, što boljih članaka nije bilo. Krivnja pada na one, koji su kadri da list podupiru svojim člancima, a toga ne čine. Konstatira, da u listu suradjuju samo trojica, četvorica članova te apelira na sve, da potpomažu list svojom suradnjom, da bude veći izbor članaka. Dalje predlaže, da glavna skupština ovlasti redakcioni odbor, da može formu članka promijeniti. Predlog se prihvaća sa primjetbom docenta g. Nedeljковиća, da redakcioni odbor nema prava mijenjati sadržaj članka.

Prof. Filkuka predlaže, da se list nedaje članovima badava, već uz predplatu, jer inače neće biti moguće list uzdržati.

Ovom se predlogu pridružilo više prisutnih poimence g. Nedeljковиć i g. Vidak. G. Nedeljковиć predlaže, da bi predplata za članove bila 2 dinara, za nečlanove 3 dinara za jedan broj. Gospodin Kralj predlaže, neka odbor društva odredi predplatu prema financijskim prilikama u omjeru, što ga je g. Nedeljковиć predložilo.

Predlozi g. Filkuke i g. Kralja se prihvaćaju.

Geometar g. Alić predlaže, da se debatira o katastarskom radu u Srbiji, da bi se došlo do nekakvog sporazumnog postupka.

Prof. g. Filkuka izjavljuje, da se neslaže sa postupkom kod katastralnog premjera u Srbiji, nu protivi se predlogu g. Alića, jer nije prisutan g. generalni direktor katastra, koji je taj premjer organizirao, a koji bi bio

prema tome najpozvaniji, da obrazloži postupak kod ovoga premjera. Usljed njegove odsutnosti moglo bi eventualno doći i do neobjektivnih zaključaka.

Gospodin Nedeljković slaže se sa mišljenjem predgovornika. Odsudjuje tehnički postupak kod katastralnog premjera u Srbiji, ali ne slaže se sa predlogom g. Alića, da se povede meritorna debata o ovom predmetu u odsutnosti g. generalnoga direktora katastra. Predlaže, da društvo podnese ministarstvu financija svoje mišljenje o katastarskom radu u Srbiji.

Skupština prima predloge g. Filkuke i Nedeljkovića, odbor društva ima da sastavi predstavku ministarstvu finansija.

Pukovnik gosp. Bošković naglašuje, da se osjeća potreba državnog geodetskog savjeta, kako je to već na lanjskoj glavnoj skupštini predlagao. Stvar se predaje odboru.

Predsjednik gosp. Bošković zaključuje na to skupštinu zahvaljujući svima na interesu, kojim su pratili tok cijele skupštine.

Poslije glavne skupštine dne 4. aprila primilo je Njegovo Visočanstvo regent deputaciju našega društva, koja mu je prikazala cilj i nastojanje društva i geodetskog stališa. Njegovo Visočanstvo pratilo je razlaganje pojedinih članova deputacije sa osobitim zanimanjem i razumijevanjem.

Tom je audiencijom svečano završena treća glavna skupština našega društva, obdržavana prviputa u dičnoj prijestolnici.

Odborska sjednica obdržavana je dne 5. aprila o. g. u Beogradu. Sjednici je prisustvovao izaslanik društva Srpskih geometara. Naglašena je potreba, da se i ovo društvo ujedini s našim društvom. Izaslanik društva Srpskih geometara obećao je da će u tom smislu poraditi među svojim kolegama.

Odbor zaključuje, da se u budućem broju društvenoga lista imade objaviti članovima, da su članovi dužni predplatiti društveni list uz godišnju predplatu od 24 dinara, dok nečlanovi plaćaju godišnju predplatu od 36 dinara.

Literarne vijesti.

Nove knjige u češkoj geodetskoj literaturi.

Příručka praktické geometrie. Prof. Dr. A. Semerád. Naklada „Jednoty čes. matem. a fyziků“ u Pragu II. Křemencova ul. Dio I. Elementi geodezije — sadržaje razdiobu materijala, prikaz o djelovima mjeračkih strojeva i pomagala, potanko raspravlja o mjerenju dužina, te o mjerenju horizontalnih i vertikalnih kuteva. Dio II. Metoda mjerenja — opisuje metode mjerenja situacije — triangulaciju, poligonizaciju, grafičke metode, konstrukciju planova, određivanje površina, geometričku nivelaciju, trigonometričku nivelaciju, tahimetriju, inženjerska mjerenja, topografske mape. Prikazivanje popraćeno je praktičkim primjerima, prosudjivanjem točnosti i praktičnosti pojedinih metoda. U pojedinim poglavljima navedena je opsežno dotična literatura i pomagala.

Trigonometrički računi obavljani su u novoj centesimalnoj razdiobi, koja pruža tehničkoj praksi znatne prednosti. Ovim hoće autor propagirati ekonomske prednosti centesimalne razdiobe u praktičnom tehničkom životu. Knjiga ima 520 stranica. Cijena 72 Kč.

Poligonálné a trigonometrické tabuľky. Prof. Dr. A. Semerád a Dr. M. Valouch (Naklada kao gore). Ove tablice donošaju logaritme goniometričkih funkcija na 5 mjesta u novoj centesimalnoj razdiobi kruga, te dalje i tablice za poligonalne račune u ovoj novoj razdiobi, te konačno zbirku geodetskih formula. Ove tablice imaju omogućiti uporabu centesimalne razdiobe u geodetskoj i inženjerskoj praksi, te iskoristiti prednosti ove razdiobe u toj praksi; ujedno su ove tablice priprava za nove geodetske instrukcije.